

Optyk okularowy

325301

Inna nazwa zawodu: technik optyk

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

Głównym celem pracy optyka okularowego jest wykonanie okularów korekcyjnych na podstawie recepty, starych okularów lub na życzenie klienta oraz ich naprawa i konserwacja na zlecenie klienta. Ze względu na usługowy charakter zawodu, w pracy optyka okularowego, można wyodrębnić trzy obszary. Są to praca z klientem, praca z kontrahentami, np. dostawcami oprawek i szkielec oraz praca właściwa, polegająca na wykonaniu bądź naprawie okularów.

W pracy z klientem pierwszą czynnością przy wykonaniu okularów korekcyjnych bądź ich naprawie jest przyjęcie zlecenia. Jeżeli optyk wykonuje nowe okulary korekcyjne najpierw dobiera klientowi odpowiednią oprawę okularową. Powinien przy tym uwzględnić typ i moc soczewek przeznaczonych do zamontowania. Ważne są również oczekiwania klienta, trendy mody, względy estetyczne. Po wykonaniu nowych okularów optyk dopasowuje je do głowy klienta i dokonuje rozliczenia usługi. Ponadto zajmuje się sprzedażą soczewek kontaktowych, jak również akcesoriów optycznych, tj. futerałów, ściereczek do czyszczenia soczewek, płynów do pielęgnacji soczewek kontaktowych, łańcuszków, itp.

W obszarze pracy z kontrahentami optyk musi nawiązać liczne kontakty z hurtowniami i producentami oferującymi, np. oprawki, soczewki, akcesoria optyczne. Kontakty te polegają głównie na składaniu i realizacji zamówień na te produkty, ale również na składaniu reklamacji zgłoszonych przez klientów.

Jednak głównym zadaniem optyka jest wykonanie nowych okularów lub ich naprawa na zlecenie klienta. Przy wykonaniu nowych okularów korekcyjnych pierwszą czynnością jest dokonanie podstawowych obliczeń, związanych z określeniem parametrów geometrycznych oprawy. Następnie optyk musi przygotować szablon, który pozwoli na oszlifowanie soczewek według pożądanego kształtu oprawy. Kolejnym krokiem jest wyznaczenie środków optycznych soczewek, przeznaczonych do wykonania okularów. Potem optyk szlifuje obrzeża soczewek tak, aby nadać im kształt odpowiedni do wybranej wcześniej oprawy. Jeśli klient wybrał soczewki organiczne (plastikowe) wskazane jest polerowanie brzegów. Ostatnim etapem pracy jest montaż oszlifowanych soczewek, który zależy od typu wybranej oprawy. Po wykonaniu wszystkich powyższych czynności optyk sprawdza, czy zamontowane soczewki są zgodne z receptą bądź zleceniem.

W swojej pracy optyk okularowy wykorzystuje szereg różnych narzędzi i urządzeń. Powszechnie wykorzystywanym urządzeniami są szablioniarki, służące do wykonania szablonu, według którego następnie szlifuje się soczewki, automaty szlifujące bądź szlifierki, nadające soczewkom odpowiedni kształt. Coraz częściej optycy w swojej pracy wykorzystują bezszablonowy zestaw szlifierski, na który składa się skaner,

urządzenie centrujące i automat szlifierski. Niezbędne są również dioptriomierze, służące do wyznaczania środków optycznych soczewek, polerki do polerowania brzegów soczewek organicznych oraz podgrzewacze do opraw. Optyk używa również rowkarki do wykonania rowka w soczewkach okularowych montowanych w oprawie z mocowaniem „na żyłkę”, wiertarki optycznej i różnego rodzaju wkrętaków.

Środowisko pracy

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

ŚRODOWISKO PRACY

Warunki materialne

Praca optyka okularowego odbywa się w zakładach optycznych bądź salonach. Warunki pracy są bardzo dobre. Często miejsce pracy składa się z kilku pomieszczeń, m.in. pomieszczenia sklepowego i warsztatu. Pomieszczenia są estetyczne, przestronne i dobrze wyposażone.

W zawodzie tym nie występuje wysokie ryzyko zapadania na choroby zawodowe, nie występują także czynniki szczególnie niebezpieczne, czy szkodliwe dla zdrowia. Jediną uciążliwością w pracy może być hałas, który wytwarzają pracujące urządzenia mechaniczne, np. szlifierki oraz intensywne oświetlenie.

Warunki społeczne

Optyk prowadzący własny zakład zazwyczaj pracuje indywidualnie i sam wybiera sposób wykonania zlecenia. W pracy ma stały i bardzo intensywny kontakt zarówno z kontrahentami, jak i klientami, odpowiada na pytania, doradza, konsultuje, udziela rad, sprzedaje. Zdarza się również, że w dużych salonach zatrudnionych jest kilku optyków, wówczas pracują oni w zespołach.

Ze względu na intensywność kontaktów społecznych, praca ta może nieść za sobą ryzyko powstawania konfliktów z innymi ludźmi.

Warunki organizacyjne

Optyk pracuje przeciętnie 9-12 godzin, najczęściej w stałych godzinach. Praca ta odbywa się tylko w dzień i nie wymaga wyjazdów. Ze względu na rodzaj działalności praca odbywa się również w soboty.

Najczęściej optycy prowadzą własne firmy, w związku z czym pracują bez nadzoru. Natomiast w przypadku zatrudnienia w dużej firmie optyk okularowy może pełnić funkcję zwierzchnika, np. kierownika zmiany bądź podwładnego.

Optyk ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo i zdrowie ludzi, ponieważ zaopatruje klientów w okulary korekcyjne, które są wyrobem medycznym.

Wymagania psychologiczne

Zawód optyka należy do zawodów precyzyjnych, w związku z czym w pracy optyka niezbędna jest przede wszystkim duża sprawność manualna, a jednocześnie umiejętność skupiania się na szczegółach, dokładność oraz spostrzegawczość. Poza tym, ponieważ praca ma charakter usługowy i kontakty z ludźmi są codzienne, niezmiernie ważne są umiejętności interpersonalne. Z tego względu optyk powinien cechować się umiejętnością nawiązywania kontaktów i postępowania z ludźmi, powinien również mieć zdolności przekonywania. Ponadto optyk powinien być życzliwy, chętny do pomocy, a także cierpliwy podczas odpowiadania na pytania i doradzania klientom. W pracy optyka ważna jest też odporność emocjonalna i samokontrola, gdyż intensywne kontakty z ludźmi niosą ze sobą ryzyko konfliktów.

Optyk zazwyczaj pracuje samodzielnie. Na zmianę udziela informacji klientom i realizuje zlecenie w warsztacie. Musi się więc cechować podzielnością uwagi, umiejętnością podejmowania szybkich i trafnych decyzji, łatwością przerzucania się z jednej czynności na drugą. Ponadto w pracy optyka okularowego prowadzącego własną działalność przydatne są również umiejętności biznesowe, pomocne przy sprawnym prowadzeniu firmy i rozliczaniu refundacji z Narodowym Funduszem Zdrowia, jeśli zakład ma podpisaną taką umowę. Jednakże część zadań, zwłaszcza tych polegających na wykonywaniu okularów, jest zrutynizowanych, dlatego też umiejętność pracy w warunkach monotonnych może okazać się przydatna.

W związku z ciągłym rozwojem technologii (nowe materiały, urządzenia) optyk powinien interesować się nauką i techniką, a w szczególności takimi dziedzinami jak fizyka, medycyna, matematyka.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca optyka okularowego zalicza się do prac średnio lekkich. Najważniejsze znaczenie w tym zawodzie ma duża sprawność wzroku, w tym ostrość, widzenie stereoskopowe, czy rozróżnianie barw, pomocne przy doborze soczewek fotochromowych. Równie ważna jest też sprawność manualna, czyli zręczność rąk i palców. Nie bez znaczenia jest też ostrość słuchu ze względu na wykorzystanie w codziennej pracy urządzeń mechanicznych.

W zawodzie tym istnieje jednak możliwość zatrudnienia osób z dysfunkcją kończyn dolnych lub poruszających się na wózkach inwalidzkich. Osoby z niewielkimi wadami wzroku również mogą pracować w tym zawodzie pod warunkiem, że noszone przez nich okulary korekcyjne dają pełen komfort widzenia.

Ponieważ optyk ma stały i intensywny kontakt z ludźmi, nie ma możliwości zatrudnienia w tym zawodzie osób z wadami wymowy. Zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, dysfunkcja rąk są również przeciwwskazaniem do wykonywania tego zawodu.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Najważniejszym warunkiem podjęcia pracy w zawodzie optyka jest posiadanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Ponieważ w pracy optyka kontakty z innymi

ludźmi są bardzo intensywne, często wymagana jest łatwość komunikowania się, uprzejmość, cierpliwość, odporność na stres. W zawodzie tym mile widziana jest również znajomość języków obcych, umożliwiająca obsługę klientów z zagranicy lub zapoznawanie się z obcojęzyczną literaturą fachową.

Aktualnie w kraju nie ma szkół ponadgimnazjalnych kształcących w zawodzie optyka okularowego. Zawód ten można zdobyć kończąc szkołę policealną lub wyższą, bądź uzyskując tytuł mistrza w zawodzie. Nauka w szkołach policealnych trwa 2 lata i może odbywać się zarówno w systemie stacjonarnym, jak i zaocznym w szkołach publicznych lub niepublicznych z uprawnieniami szkoły publicznej.

Przykładowe adresy szkół policealnych:

- Szkoła Policealna Pracowników Służb Medycznych i Społecznych nr 3 w Krakowie

31-945 Kraków, os. Teatralne 4a

tel. (012) 644 28 72, 644 28 71

www.sppsmis3.edu.pl

- Prywatna Policealna Szkoła Optyczna w Centrum Kształcenia Optyczno-Medycznego

42-202 Częstochowa, ul. Matejki 67-69

tel. (034) 365 07 57

www.ckom.edu.pl

- TEB Edukacja Szkoły Policealne – sieć szkół policealnych na terenie całego kraju, adresy konkretnych placówek można znaleźć na stronie www.teb.pl

- AP Edukacja Szkoły Policealne – sieć szkół policealnych na terenie całego kraju, adresy konkretnych placówek można znaleźć na stronie www.apedukacja.pl

Studia wyższe można ukończyć m.in. na:

1. Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu na Wydziale Fizyki, kierunek Biofizyka ze specjalnością optyka okularowa

2. Uniwersytecie Warszawskim na Wydziale Fizyki na kierunku Zastosowanie Fizyki w Biologii i Medycynie ze specjalnością optyka okularowa

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie optyka możliwości awansu są ograniczone. W przypadku pracy w dużej firmie można zostać kierownikiem salonu. Inną formą awansu jest założenie własnej firmy.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie optyka okularowego w zasadzie nie ma ograniczeń wiekowych do podjęcia pracy. Jednakże ze względu na wymaganą dużą sprawność manualną i precyzję, preferowane są osoby przed ukończeniem 50 roku życia.

Możliwości zatrudnienia

Optycy okularowi pracują wyłącznie w sektorze prywatnym. Zatrudnienie mogą znaleźć między innymi w dużych sieciach salonów optycznych bądź w małych zakładach. Najczęściej decydują się jednak na założenie własnej działalności. Zapotrzebowanie na usługi optyków okularowych jest równomierne w całym kraju, lecz najwięcej zakładów optycznych można znaleźć w dużych miastach.

Zawody pokrewne

- optomertysta
- szlifierz polerowacz szkła optycznego
- optyk mechanik (zawód szkolny mechanik precyzyjny)

Polecana literatura

Styczyński A. *Korekcja wad wzroku. Procedury badania refrakcji*. Alfa-Medica Press, Bielsko-Biała 2007

Litwin M. B., Bryg H. *Wybrane zagadnienia okulistyczne. Podręcznik i poradnik dla studentów i słuchaczy szkół medycznych*. Zamkor, Kraków 2005

Zajac M. *Optyka okularowa*, Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne, 2007